

Sygn. akt. IV Ka 1396/12

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 21 marca 2013r.

Sąd Okręgowy we Wrocławiu Wydział IV Karny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący SSO Dorota Kropiewnicka (spr.)

Sędziowie SSO Grzegorz Szepelak

SSR del. do SO Katarzyna Szafrńska

Protokolant Artur Łukiańczyk

przy udziale L. K. Prokuratora Prokuratury Okręgowej

po rozpoznaniu w dniu 21 marca 2013r.

sprawy

1. K. C.

oskarżonego o przestępstwa z art. 275 § 1 k.k. i art. 274 k.k. i art. 276 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. i art. 58 ust 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii

2. S. S. (1)

oskarżonego o przestępstwo z art. 291 § 1 k.k.

na skutek apelacji wniesionych przez oskarżonego S. S. (1) i obrońcę oskarżonego K. C.

od wyroku Sądu Rejonowego dla Wrocławia – Śródmieścia

z dnia 12 października 2012 roku sygn. akt V K 40/11

I. utrzymuje w mocy zaskarżony wyrok w stosunku do oskarżonego S. S. (1), uznając jego apelację za oczywiście bezzasadną;

II. uchyla zaskarżony wyrok w stosunku do oskarżonego K. C. i sprawę w tej części przekazuje Sądowi Rejonowemu dla Wrocławia – Śródmieścia do ponownego rozpoznania;

III. zwalnia oskarżonego S. S. (1) od ponoszenia kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze.

Sygn. akt: IV Ka 1396/12

UZASADNIENIE

S. S. (1) został oskarżony o to, że:

I. w dniu 11 lutego 2009 r. we W. nabył telewizor (...) model (...) marki F. o numerze (...) za kwotę 500 zł, wiedząc o tym, że rzecz ta pochodzi z przestępstwa w postaci kradzieży, tj. o czyn z art. 291 § 1 kk.

K. C. został oskarżony o to, że:

II. w okresie od czerwca 2008 r. do grudnia 2008 r. we W., działając w krótkich odstępach czasu z góry powziętym zamiarem, przywłaszczył nie mniej niż 5 dokumentów stwierdzających tożsamość innych osób, w postaci dowodów osobistych nieustalonych pokrzywdzonych, po czym zbył je K. R. (1) za łączną kwotę nie mniejszą niż 250 zł, tj. o czyn z art. 275 § 1 kk i art. 274 kk w zw. z art. 11 § 2 kk w zw. z art. 12 kk

III. w okresie od 2006 r. do grudnia 2008 r. we W., działając w krótkich odstępach czasu z góry powziętym zamiarem, udzielał innym osobom o imionach (...) i (...) środka psychotropowego w postaci amfetaminy w ilości nie mniejszej niż 10 gram, co stanowi 100 porcji handlowych o wartości rynkowej nie mniejszej niż 200 zł, zakupionej od K. R. (1) oraz ułatwiał i umożliwiał wyżej wskazanym osobom nabycie środka psychotropowego w postaci amfetaminy poprzez pośredniczenie w kontaktach z K. R. (1), tj. o czyn z art. 58 ust. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii.

Wyrokiem z dnia 12 października 2012 r. **Sąd Rejonowy dla Wrocławia- Śródmieścia**:

I. uznał oskarżonego S. S. (1) za winnego popełnienia zarzucanego czynu opisanego w pkt I części wstępnej wyroku, stanowiącego przestępstwo z art. 291 § 1 kk i za to na podstawie art. 291 § 1 kk wymierzył mu karę 1 (jednego) roku pozbawienia wolności;

II. uznał oskarżonego K. C. za winnego tego, że jesienią 2008 r. we W. przywłaszczył dokumenty w postaci dowodu osobistego i prawa jazdy należące do nieustalonych pokrzywdzonych, które następnie zbył K. R. (2) za kwotę 100 zł oraz dwóch dowodów rejestracyjnych nr DR/ (...) i DR/BAB (...) na szkodę R. S., które następnie przekazał w komis K. R. (2), tj. przestępstwa z art. 275 § 1 kk i art. 274 kk i art. 276 kk w zw. z art. 11 § 2 kk i za to na podstawie art. 276 kk w zw. z art. 11 § 3 kk wymierzył mu karę 6 (sześciu) miesięcy pozbawienia wolności;

III. uznał oskarżonego K. C. za winnego popełnienia zarzucanego czynu opisanego w pkt III części wstępnej wyroku, stanowiącego przestępstwo z art. 58 ust. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii i za to na podstawie art. 58 ust. 1 tej ustawy wymierzył mu karę 10 (dziesięciu) miesięcy pozbawienia wolności;

IV. na podstawie art. 85 kk i art. 86 § 1 kk orzeczone wobec oskarżonego K. C. w pkt II i III części dyspozytywnej wyroku jednostkowe kary pozbawienia wolności połączył i wymierzył mu łączną karę 1 (jednego) roku pozbawienia wolności;

V. na podstawie art. 69 § 1 kk i art. 70 § 1 pkt 1 kk wykonanie orzeczonych kar pozbawienia wolności warunkowo zawiesił oskarżonym na okresy próby wynoszące odpowiednio:

- dla K. C. – 2 (dwa) lata,

- dla S. S. (1) – 3 (trzy) lata

VI. na podstawie art. 71 § 1 kk wymierzył obu oskarżonym po 30 (trzydzieści) stawek dziennych grzywny, ustalając wysokość jednej stawki K. C. na kwotę 40 (czterdziestu) zł, S. S. (1) na kwotę 20 (dwudziestu) zł;

VII. na podstawie art. 624 § 1 kpk i art. 17 ust. 1 ustawy z dnia 23 czerwca 1973 r. o opłatach w sprawach karnych zwolnił oskarżonych od zapłaty na rzecz Skarbu Państwa kosztów sądowych i nie wymierzył im opłat.

Apelację od powyższego wyroku wniósł **obrońca oskarżonego K. C.**, który zarzucił Sądowi Rejonowemu:

I. naruszenie prawa procesowego tj. art. 4 kpk w zw. z art. 410 kpk poprzez pominięcie w uzasadnieniu wyroku wyjaśnień oraz zeznań P. K., z których wynika, że nie zna K. C., podczas gdy świadek pomawiający K. R. (2) wskazuje, iż to właśnie P. K. dostarczał narkotyki dla K. C., jak również pominięcie w uzasadnieniu wyroku notatki urzędowej z dnia 14 stycznia 2009 r. sporządzonej przez sierżanta A. K. (k. 114-115), z której wynika że „rzeczy znalezione w mieszkaniu, tj. dowody rejestracyjne zostawiały osoby, które w zamian dostawały amfetaminę”, podczas gdy z wyjaśnień i zeznań K. R. (2) wynika, iż dokumenty te przekazał K. C.;

II. błąd w ustaleniach faktycznych polegający na przyjęciu, iż zeznania świadków M. K., K. S., A. W. i B. C. nie mogły stanowić podstawy uwolnienia oskarżonego od cięższych niż zarzutów, wobec czego pominał je przy dokonywaniu ustaleń faktycznych, podczas gdy wszystkie te osoby są osobami wskazanymi przez K. R. (2) jako osoby z którymi oskarżony bądź to popełniał przestępstwa, bądź osoby te pomagały oskarżonemu w popełnianiu przestępstw;

III. naruszenie prawa procesowego tj. art. 7 kpk poprzez dowolną ocenę dowodów i uznanie, że wyjaśnienia oraz zeznania K. R. (2) są rzeczowe, spójne i konsekwentne, podczas gdy z materiału dowodowego sprawy wynika, że zeznania te są sprzeczne z zebrany materiałem dowodowym;

IV. naruszenie prawa procesowego tj. art. 399 § 1 kpk poprzez wyjście poza granice aktu oskarżenia oraz brak uprzedzenia oskarżonego o możliwości zmiany kwalifikacji prawnej czynu.

Wskazując na powyższe skarżący wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez uniewinnienie oskarżonego od stawianego mu zarzutu, ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi Rejonowemu do ponownego rozpoznania.

Apelację od powyższego wyroku wniósł także **oskarżony S. S. (1)**, który zarzucił Sądowi Rejonowemu:

I. naruszenie prawa materialnego a to art. 291 § 1 kk poprzez jego zastosowanie, podczas gdy oskarżony przyjmując sporny telewizor na przechowanie nie miał świadomości, iż pochodzi on z kradzieży;

II. obrazę przepisów postępowania a to art. 4 kpk poprzez niewyjaśnienie wszystkich okoliczności sprawy związanych z zarzucanym oskarżonemu czynem, a w szczególności nierozważeniem zeznań oskarżonego K., w których podał on, iż oskarżony S. nie miał świadomości skąd pochodzi telewizor.

Wskazując na powyższe, skarżący wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez przyjęcie, że jego zachowanie wyczerpało znamiona przestępstwa z art. 292 § 1 kk i wymierzenie mu kary grzywny lub ograniczenia wolności

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Apelacja oskarżonego S. S. (1) była oczywiście bezzasadna. Wbrew podniesionym w niej zarzutom Sąd Rejonowy prawidłowo zebrał i ocenił materiał dowodowy sprawy, zasadnie przypisując oskarżonemu popełnienie przestępstwa z art. 291 § 1 kk. Oskarżony nie powołał w apelacji żadnych okoliczności, mogących podważyć przeprowadzony przez Sąd I instancji proces subsumcji, zaś wyrażona przez skarżącego argumentacja stanowiła wyłącznie polemikę z wszechstronnie uzasadnionymi ustaleniami faktycznymi Sądu Rejonowego.

Z kolei apelacja obrońcy oskarżonego K. C. zasługiwała na uwzględnienie, co skutkowało uchyleniem zaskarżonego wyroku w części dotyczącej tego właśnie oskarżonego i przekazaniem sprawy w tym zakresie Sądowi Rejonowemu do ponownego rozpoznania. Spośród podniesionych przez skarżącego zarzutów Sąd Odwoławczy odniósł się jednak wyłącznie do tego, którego treścią było naruszenie przez Sąd I instancji przepisów postępowania karnego poprzez przypisanie oskarżonemu czynu nie objętego wniesionym do Sądu aktem oskarżenia. Co prawda skarżący błędnie zakwalifikował to uchybienie jako obrazę art. 399 kpk, podczas gdy uchybienie Sądu Rejonowego polegało na naruszeniu wyrażonej w art. 14 kpk zasady skargowości, jednak z uzasadnienia apelacji jednoznacznie wynikało, że skarżący wskazywał na przekroczenia przez Sąd I instancji granic wniesionego w sprawie aktu oskarżenia. Poddawanie merytorycznej ocenie pozostałych zarzutów apelacji, zwłaszcza zarzutu naruszenia zasady swobodnej oceny dowodów oraz zarzutu błędu w ustaleniach faktycznych było na obecnym etapie postępowania przedwczesne, stąd w oparciu o art. 436 kpk Sąd Okręgowy ograniczył swoje rozważania do stwierdzonego wyżej uchybienia o charakterze proceduralnym.

Oдноśnie apelacji obrońcy oskarżonego K. C.

Zgodnie z art. 332 § 1 pkt 2 kpk akt oskarżenia powinien zawierać dokładne określenie zarzucanego oskarżonemu czynu ze wskazaniem czasu, miejsca, sposobu i okoliczności jego popełnienia oraz skutków, a zwłaszcza wysokości

powstałej szkody. Nie ulega przy tym wątpliwości, że wskazana norma stanowi realizację wyrażonej w art. 14 kpk zasady skargowości, a więc jednej z podstawowych gwarancji zapewniających oskarżonemu rzeczywiste prawo do obrony. O ile przy tym rację miał Sąd Rejonowy, że nie stanowi wyjścia poza granice oskarżenia i związanego z tym naruszenia zasady skargowości dokonanie w toku przewodu sądowego odmiennych niż przyjęte w zarzucie ustaleń faktycznych dotyczących określonego zdarzenia historycznego np. w zakresie daty popełnienia czynu, miejsca jego popełnienia, ilości i wartości przedmiotu przestępstwa, zaś stanowisko takie znajduje potwierdzenie w utrwalonym orzecznictwie sądowym, o tyle należy wyraźnie zastrzec, że warunkiem dokonywania owych zmian jest orzekanie przez Sąd w przedmiocie czynu objętego wniesionym przez oskarżyciela aktem oskarżenia (por. np. wyrok SN z dnia 30 października 2012 r., II KK 9/12, LEX nr 1226693, postanowienie SN z dnia 21 sierpnia 2012 r., III KK 217/12, Biul.PK 2012/9/7). Jeśli więc Sąd ustala, że oskarżony popełnił inny czyn zabroniony niż objęty aktem oskarżenia, to nawet istotne podobieństwo w zakresie okoliczności faktycznych owego innego czynu i czynu objętego aktem oskarżenia nie pozwala na wydanie w sprawie wyroku skazującego. Sąd orzeka bowiem w przedmiocie konkretnego, zarzucanego aktem oskarżenia przestępstwa i modyfikacja okoliczności faktycznych może dotyczyć wyłącznie tego właśnie czynu. Jeśli więc Sąd ustali, że oskarżony popełnił inne przestępstwo, nawet w bardzo podobnych okolicznościach faktycznych, nie ma uprawnień do merytorycznego orzekania w przedmiocie takiego właśnie zachowania.

W orzecznictwie sądowym podkreśla się przy tym, że jeśli w akcie oskarżenia (choćby na skutek przeoczenia) oskarżyciel publiczny pominął jakikolwiek czyn, nawet jeśli był on przedmiotem postępowania przygotowawczego w jego zakresie in personam, to postępowanie karne w tym przedmiocie toczyć się nie może, bowiem występuje w nim negatywna przesłanka procesowa w postaci braku skargi uprawnionego oskarżyciela (tak wyrok SA w Warszawie z dnia 17 czerwca 2005 r., II AKa 137/05, OSA 2006/3 poz. 13 str. 3). Jednocześnie podkreśla się, że skoro z treści art. 332 § 1 pkt 2 kpk jasno wynika obowiązek zharmonizowania zarzutu aktu oskarżenia z postanowieniem o przedstawieniu zarzutów w tym sensie, że w obu tych dokumentach procesowych chodzić musi o ten sam czyn, to brak takiej spójności stanowi wadę formalną, której usunięcie następuje w trybie określonym w art. 337 kpk (tak wyrok SN z dnia 9 lutego 2011 r., II KK 228/10, Lex nr 784521).

Przenosząc powyższe rozważania na płaszczyznę niniejszej sprawy należy wskazać, że we wniesionym do Sądu akcie oskarżenia zarzucono oskarżonemu K. C. popełnienie czynu polegającego na tym, że „w okresie od czerwca 2008 r. do grudnia 2008 r. we W., działając w krótkich odstępach czasu z góry powziętym zamiarem, przywłaszczył nie mniej niż 5 dokumentów stwierdzających tożsamość innych osób, w postaci dowodów osobistych nieustalonych pokrzywdzonych, po czym zbył je K. R. (2) za łączną kwotę nie mniejszą niż 250 zł, tj. o czyn z art. 275 § 1 kk i art. 274 kk w zw. z art. 11 § 2 kk w zw. z art. 12 kk” (pkt LIX aktu oskarżenia). Sąd Rejonowy zasadnie uznał, że taka treść zarzutu była najprawdopodobniej wynikiem oczywistej omyłki oskarżyciela publicznego, bowiem stanowiła literalne powtórzenie treści zarzutu przedstawionego innemu oskarżonemu w innym punkcie aktu oskarżenia (zarzutu postawionego J. W. w pkt LVIII a/o). Jednocześnie na etapie postępowania przygotowawczego przedstawiono oskarżonemu K. C. zarzut polegający na tym, że „w okresie od października 2008 r. do grudnia 2008 r. przywłaszczył dowód rejestracyjny na nazwisko R. S., prawo jazdy oraz dwa dowody rejestracyjne o numerach DR (...) na samochód R. (...) o numerze rejestracyjnym (...) oraz DR (...) na samochód R. (...) o numerach rejestracyjnych (...), a następnie przekazał je K. R. (2) za łączną kwotę nie mniejszą niż 100 złotych, tj. o czyn z art. 275 § 1 kk i art. 274 kk i art. 276 kk w zw. z art. 11 § 2 kk”. Podobieństwo opisów obu czynów nie zwalniało w żadnym wypadku Sądu od porównania treści aktu oskarżenia z treścią postanowienia o przedstawieniu zarzutów, a następnie podjęcia czynności zmierzających do usunięcia stwierdzonej wady formalnej aktu oskarżenia. Zaniechanie wykonania tych czynności nie mogło być następnie sanowane na etapie merytorycznego rozstrzygnięcia sprawy poprzez twierdzenie, że skoro czyn zarzucony oskarżonemu na etapie śledztwa oraz czyn przypisany mu w wyroku popełnione zostały w zbliżonych okolicznościach faktycznych, to rozstrzygnięcie w przedmiocie owego drugiego czynu nie naruszało zasady skargowości. Wprost przeciwnie, oskarżony miał prawo bronić się przed zarzutem popełnienia konkretnego przestępstwa, zaś obowiązkiem Sądu Rejonowego było respektowania wszystkich przyznanych mu ustawą gwarancji procesowych, zwłaszcza odpowiadania w granicach wniesionego do Sądu aktu oskarżenia.

Mając powyższe na uwadze, Sąd Okręgowy uznał, że na obecnym etapie postępowania dokonywanie merytorycznej oceny zasadności rozstrzygnięcia Sądu I instancji byłoby przedwczesne. Przypisując oskarżonemu popełnienie niezarzuconego mu aktem oskarżenia czynu zabronionego, Sąd Rejonowy dopuścił się obrzydliwych przepisów postępowania, która miała zasadniczy wpływ na treść wyroku. W tych okolicznościach zaskarżony wyrok w zakresie dotyczącym oskarżonego K. C. należało uchylić i w tej części sprawę przekazać Sądowi Rejonowemu do ponownego rozpoznania.

W ponownie przeprowadzanym postępowaniu zasadniczym obowiązkami Sądu I instancji powinno być usunięcie stwierdzonego braku formalnego aktu oskarżenia, doręczenie oskarżonemu prawidłowego aktu oskarżenia, a przez to zapewnienie mu możliwości składania wniosków dowodów dotyczących rzeczywiście zarzuconego mu czynu. Po skierowaniu sprawy na rozprawę Sąd Rejonowy ponownie odbierze od oskarżonego wyjaśnienia oraz podejmie decyzję co do potrzeby przeprowadzenia dalszych czynności dowodowych. Sąd Rejonowy powinien przy tym skupić się na wyjaśnieniu okoliczności faktycznych bezpośrednio związanych z treścią poprawionego zarzutu, w pozostałym zakresie korzystając w jak najszerszym zakresie z możliwości odstąpienia od bezpośredniego przeprowadzania dowodów w oparciu o art. 442 § 2 kpk.

Odnosnie apelacji oskarżonego S. S. (1):

W świetle zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego nie budziło wątpliwości, że oskarżony rzeczywiście dopuścił się zarzucanego mu przestępstwa. Wskazywała na to w szczególności treść jego pierwszych wyjaśnień złożonych w toku postępowania przygotowawczego, kiedy to oskarżony przyznał, że jego intencją było zakupienie oferowanego mu telewizora, oskarżony negocjował nawet cenę jego nabycia, mając przy tym pełną świadomość, iż przedmiot ten pochodzi z przestępstwa. Dalsze wyjaśnienia oskarżonego, w których wycofał on swoją wcześniejszą relację raziły brakiem spójności oraz logiki. Oskarżony raz tłumaczył bowiem, że miał jedynie przechować telewizor, innym razem, że miał go sprawdzić pod względem technicznym. W trakcie jednego przesłuchania podał, iż do przekazania telewizora doszło na parkingu przy (...) na ul. (...), w toku innego, że nastąpiło to w bliżej niesprecyzowanym miejscu na M.. W świetle niekonsekwentnych wyjaśnień oskarżonego w pełni uzasadnione było stanowisko Sądu I instancji, że to właśnie okoliczności podane przez oskarżonego w początkowej fazie postępowania przygotowawczego oddawały rzeczywisty przebieg wydarzeń. Późniejsza zmiana wyjaśnień oskarżonego podyktowana była wyłącznie dążeniem do uniknięcia odpowiedzialności karnej, zaś wobec braku logiki oraz wewnętrznej sprzeczności obranej przez oskarżonego linii obrony niewątpliwie nie mogła ona być uznana za wersję wiarygodną.

W niczym nie zmienia tego fakt, że wspierające oskarżonego wyjaśnienia (następnie zeznania) złożył współoskarżony w sprawie R. K.. Wszak wobec R. K. wydano prawomocny wyrok skazujący za przestępstwo z art. 279 § 1 kk, obejmujące m.in. zabór telewizora przekazanego następnie S. S. (1). W tych okolicznościach oczywiste było, że R. K. nie będzie wyjaśniał/zeznał na niekorzyść oskarżonego S., który pozostawał jego znajomym. To sam oskarżony S. dostarczył dowody swojego sprawstwa i winy, szczerze przyznając w początkowej fazie śledztwa, że rzeczywiście zakupił od R. K. telewizor pochodzący z kradzieży, mając pełną świadomość źródła jego pochodzenia.

W tych okolicznościach Sąd Okręgowy uznał, że rozstrzygnięcie Sądu I instancji w przedmiocie sprawstwa i winy oskarżonego było w pełni prawidłowe. Także wymierzona oskarżonemu kara niewątpliwie nie mogła uchodzić za karę rażąco surową. Zważyć zwłaszcza należy, że oskarżony był w przeszłości trzykrotnie karany za przestępstwa przeciwko mieniu, w tym za przestępstwo z art. 291 § 1 kk popełnione w warunkach art. 294 § 1 kk w zw. z art. 12 kk. W tych okolicznościach orzeczona wobec oskarżonego kara 1 roku pozbawienia wolności, a więc w dolnych granicach ustawowego zagrożenia, z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres próby 3 lat uchodzić wręcz musiała za karę bardzo łagodną.

Mając na uwadze wszystkie wskazane wyżej okoliczności, Sąd Okręgowy uznał apelację oskarżonego S. S. (1) za oczywiście bezzasadną i w części dotyczącej tego właśnie oskarżonego zaskarżony wyrok utrzymał w mocy.

Mając na uwadze sytuację majątkową oskarżonego Sąd Okręgowy zwolnił go z obowiązku ponoszenia kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze.